

થોભો ! જુઓ ! સાંભળો !

ડીસેમ્બર - ૨૦૧૫

જમણી બાજુ ચિત્રોમાં દર્શાવેલી ચેતવણીઓ આપણે બધાએ એવા રેલ્વેક્રોસિંગ ઉપર જોઈ હશે કે જ્યાં ફાટક કે ભયજનક લાઈટ મુકેલા નથી હોતા. આ ચેતવણી તમને યાદ અપાવે છે કે રેલ્વે પાટા ઓળંગતા પહેલાં થોભો, અને બંને બાજુ ટ્રેન આવતી નથી તે જુઓ અને ટ્રેન ની સિસોટીનો અવાજ સાંભળો. આ બધું કર્યા પછી તમને વિશ્વાસ થશે કે હવે પાટા ઓળંગવા સુરક્ષિત છે.

તમે જ્યારે પ્રક્રિયા કારખાનામાં કામ કરતાં હોવ ત્યારે, તમારે પણ થોડોક સમય થોભવું જોઈએ અને તમારા પ્લાન્ટની ચારે તરફ નજર નાખવી જોઈએ અને ફેરફારની નોંધ લેવી જોઈએ. તમારો પ્લાન્ટ હંમેશા તમને તેની પરીસ્થિતિ વિશે માહિતી મોકલતો હોય છે, પણ શું તમે એ જોઈ અને સાંભળી શકો છો? અહીં કેટલાક ઉદાહરણો આપેલા છે ;

© Image Copyright 2012 David P Howard and licensed for reuse under Creative Commons License.

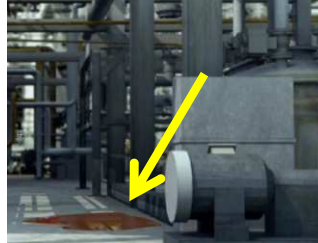
- ❑ ઓપરેટરે એક ઈન્સ્યુલેશન વગરની સ્ટીલની ટેન્કને જોઈ અને તેને ટેન્કની દિવાલ હલતી હોય કે ઘુજતી હોય તેમ લાગ્યું. તે સારી પરિસ્થિતિમાં લાગતી નથી. તેણે તેના સુપરવાઈઝરને રીપોર્ટ કર્યો અને ટેન્ક ને ખાલી કરવામાં આવી તો જાણવા મળ્યું કે ટેન્ક ખુબ જ ખરાબ રીતે ખવાઈ ગઈ હતી અને ટેન્કની દિવાલ તો ખવાઈને એકદમ પાતળી થઈ ગઈ હતી.
- ❑ એક ઈલેક્ટ્રીશીયન તેના કામ કરવા જતા રસ્તામાં બીજા વિસ્તારમાં રહેલી કોઈ ઈલેક્ટ્રીકલ સાધનોની પેનલને જોઈ ને એકદમ ઉભો રહી ગયો. તેણે જાણ્યું કે તેમાંથી એક પેનલ ને બરોબર રીતે બંધ કરેલી ન હતી, તેણે તે સરખીરીતે બંધ કરી દેવાયી છે તેની ખાતરી કરી.
- ❑ એક ઓપરેટર રીબોઈલર ના રી-સરક્યુલેશન પમ્પ, જે શુદ્ધીકરણ કોલમ પર લગાવેલ હતો તેની પાસેથી પસાર થતો હતો ત્યારે તેને પમ્પ અસામાન્ય અવાજ કરે છે તેમ લાગ્યું. પમ્પને તપાસમાં લેવામાં આવ્યો અને જણાયું કે તેમાં ઘાતુના ટુકડા ભરાયા હતા. વધુમાં એમ જણાયું કે તે કોલમ ટેકા માટે લગાવેલી તાસકના ભાગો હતાં, જે કાટ ખાઈ જવાથી તુટયા હતાં.
- ❑ એક ઈજનેરે ડસ્ટનું વાદળ જોયું અને સાધનની બહાર ડસ્ટ એકઠી થયેલી જોઈ જેમાં સળગી શકે તેવો ઘનપદાર્થ હતો. તે વિસ્તારમાં સંભવિત અગ્નિસ્ત્રોતો હતાં. (વિજળીના ઉપકરણો અને સંભવિત ઈલેક્ટ્રોસ્ટેટિકનો તણાવો). સાધનને બંધ કરવામાં આવ્યું, આખા રૂમને સાફ કરવામાં આવ્યો અને ડસ્ટને એકઠી કરવા માટેનો સુધારો કરી દેવામાં આવ્યો.

તમે શું કરી શકો ?

- ❑ તમે જ્યારે તમારું કામ કરતાં હોવ ત્યારે તમારા પ્લાન્ટની તરફ જુઓ અને સાંભળો. શું કશુંક જુદું લાગે છે કે કશોક અલગ અવાજ આવે છે? તમે જે વસ્તુઓ જોઈ અથવા અવાજ સાંભળ્યો તેની તપાસ કરવી જરૂરી છે, પરંતુ માણસોએ તે તરફ ધ્યાન આપવાનું બંધ કરી દીધું છે. આને કહેવાય “કશુંક અજુકતા ને સામાન્ય ગણવું” – સુધારો કરવાની જરૂરીયાતને સામાન્ય તરીકે સ્વીકારવું અને તેમાં સુધારા માટે કોઈ પગલાં લેવા નહીં. કશુંક અસામાન્ય લાગે કે અલગ અવાજ આવે તો તુરંત તેનો રીપોર્ટ કરો અને તેની તપાસ માટે વ્યવસ્થાપકોને યાદ કરાવો.
- ❑ તમે જ્યારે ચાલીને તમારાં પ્લાન્ટની રોજીંદી તપાસમાં નિકળો ત્યારે અલગ રસ્તાનો ઉપયોગ કરો જેથી તમે પસાર થાઓ ત્યારે તમને જુદા અવલોકનો મળે.
- ❑ અહીં કેટલાંક સંભવિત સલામતીના સવાલો દર્શાવેલા છે જે કદાચ તમને જોવા મળે :

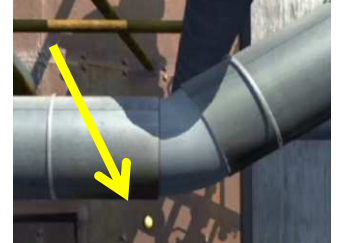
ટેન્ક પર કાટ અને ખવાણ થયેલું દેખાય છે.

અરે, આ ફ્લોર પર શું ઢોળાયેલું દેખાય છે ?

પાઈપ ઉપર આ શું, તીરાડ દેખાય છે ?

પાઈપના ઈન્સ્યુલેશન માંથી શેના ટપકાં પડે છે ?

નોંધ : ચિત્રો અમેરીકી રસાયણ સુરક્ષા પરીષદના વિડીઓ માં થી સ્ક્રીન કેપ્ચર કરીને લીધેલા છે. (www.csb.gov).

ફક્ત જોવાથી તમે ઘણું જાણી શકો છો.

- ચોગી બેચ(બેચ બોલ હોલ ઓફ ફ્રેમ મેળવનાર, ૧૯૨૫-૨૦૧૫)

©AIChE 2015. All rights reserved. Reproduction for non-commercial, educational purposes is encouraged. However, reproduction for any commercial purpose without express written consent of AIChE is strictly prohibited. Contact us at ccps_beacon@aiiche.org or 646-495-1371.